

Mál nr. 269/2021**M og
V v/ ábyrgðartryggingar bifreiðarinnar X****Réttur til greiðslu bóta vegna hreinsunar í tengslum við umferðaróhapp 26. júlí 2020.****Gögn.**

Málskot móttakið 6. júlí 2021, ásamt fylgiskjölum.

Bref V dags. 24. ágúst 2021, ásamt dómi Landsréttar í máli nr. 148/2019.

Málsatvik.

Í lögregluskýrslu sem fylgir gögnum málsins kemur fram að eftirvagn hafi farið aftan úr bifreiðinni X á Hvalfjarðarvegi við Svínadalsveg hinn 26. júlí 2020. Í lögregluskýrslunni kemur fram að tjón hafi orðið á eftirvagni og að hann hafi verið farið úr svokölluðu æki sem hefði verið hluti af bifreiðinni. Einnig kemur þar fram að ökumaður eigi von á sekt þar sem hann hafi verið með tvo eftirvagna í drætti. Í málskoti kemur fram að M hafi sent V reikning vegna kostnaðar við að fjarlægja umræddan vagn og hreinsa brak ur honum af vegstæði. V hafi hins vegar hafnað að greiða kostnað og vísa um það til 3. mgr. 4. gr. laga um ökutækjatrýggingar nr. 30/2019.

M telur að greiða eigi bætur úr ábyrgðartryggingu bifreiðarinnar og vísar m.a. til heimasíðu V þar sem vísað er til þess í sérstökum dálki sem merktur er „spurt og svarað“ að tjón vegna eftirvagna, sem dregnir eru af bifreiðum sem séu ábyrgðartryggðar, t.d. á bíl, eignum eða mannvirki sé hægt að sækja í ábyrgðartryggingu bifreiðarinnar. Mat M er það að fjárhagslegt tjón M sem stofnunar við að hreinsa upp brak eftirvagnsins á vegstæði sé hægt að rekja til notkunar bifreiðarinnar X og verði því að bæta úr ábyrgðartryggingu bifreiðarinnar.

V hefur, eins og áður segir, hafnað bótaskyldu og byggir það fyrst og fremst á ákvæði 3. mgr. 4. gr. laga um ökutækjatrýggingar nr. 30/2019 og telur að það leiði ekki til skaðabótaskyldu ökumanns. Einnig vísar V til þess að það sem átt sé við í liðnum „spurt og svarað“ á heimasíðu V sé það munatjón sem getur orðið ef eftirvagn sem dreginn er af bifreið fer í t.d. aðra bifreið, eignir eða mannvirki þá geti slíkt tjón verið bætt úr ábyrgðartryggingu bifreiðar. V telur að tjón M felist eingöngu í kostnaði við upphreinsun en ekki hafi orðið tjón á eignum M. Í því skyni vísar V einnig til dóms Landsréttar í máli nr. 148/2019 þar sem munatjón hafi verið skilgreint með hliðsjón af því að farmur bifreiðar (grjót og möl) hafi dreist yfir stóran hluta vegar þannig að hann varð næstum ófær á vettvangi þjóðveggar í þéttbýli sem hafi þurft að loka á meðan á hreinsun stóð. V telur ekki sýnt fram á að þannig aðstæður hafi verið upp í máli þessu og því beri því ekki að bæta þann kostnað sem M gerir kröfu um úr ábyrgðartryggingu bifreiðarinnar X.

Álit.

Í þessu máli er deilt um hvort M hafi orðið fyrir tjóni sem ber að bæta úr ábyrgðartryggingu bifreiðarinnar X hjá V. Í 1. mgr. 4. gr. laga um ökutækjatrýggingar nr. 30/2019 kemur fram að eigandi eða umráðamaður ökutækis skuli bæta tjón sem hlýst af notkun þess þótt tjónið verði ekki rakið til bilunar eða galla á ökutækinu eða ógætni ökumanns. Um er að ræða hlutlæga skaðbótareglu þar sem orðið tjón er ekki skýrt frekar í lagatextanum. Í 3. mgr. sömu 4. gr. kemur síðan fram að þegar ökutæki dregur eftirvagn eða annað tæki er fest við það teljist það vera ein heild, en eigandi eða umráðamaður ökutækisins sé ekki skaðabótaskyldur ef tjón verður að eftirvagninum eða tækinu. Skaðabótaskylda eiganda eða umráðamanns ökutækis takmarkast því við annað tjón en á verður á eftirvagninum sjálfum skv. 3. mgr. 4. gr. eða tækinu sem dregið er.

Í þessu máli er gerð krafa um tjón sem felst í kostnaði M við að láta hreinsa brak eftirvagnsins af vegstæði Hvalfjarðarveggar. Sú krafa lýtur því ekki að tjóni eiganda eftirvagnsins eða tækis sem dregið er og á tilvísun til 3. mgr. 4. gr. laganna ekki frekar við vegna kröfu M, sem er ekki krafa um tjón á eftirvagninum sjálfum eða tæki.

Þó ekki sé skýrlega tilgreint til hvers konar tjóns hlutlæg ábyrgðarregla 1. mgr. 4. gr. nær til verður að leggja til grundvallar þá skýringu sem kemur fram í dómi Landsréttar í máli nr. 148/2019 þar sem dregin er sú ályktun að hlutlæg bótareglu fyrri umferðarlaga, sem ákvæði 1. mgr. 4. gr. laga um ökutækjatrýggingar byggir á, nái einungis til líkamstjóns og munatjóns en ekki til almenns fjártjóns.

Til þess að draga mörk milli munatjóns og almenns fjártjóns verður í þessu máli að líta til þess hvort sýnt hafi verið fram á af hálfu M að tjón hafi orðið á munum í eigu M og væri þá helst til þess að líta að tjón hefði orðið á vegi þeim sem M sér um veghald á. Í gögnum málsins verður ekki séð að tjón hafi orðið á slíkum vegi eða að kostnaður sem krafist er bóta vegna hafi eingöngu verið vegna hreinsunar vegar. Ekki er heldur hægt að sjá að vegurinn hafi verið torfær eða að hreinsun sú sem M greiddi fyrir hafi verið nauðsynleg. Verður því ekki slegið föstu að vegur hafi skemmst þannig að hægt sé að jafna því til munatjóns. Verður þegar af þeirri ástæðu ekki fallist á að M hafi orðið fyrir tjóni í skilningi 1. mgr. 4. gr. laga um ökutækjatrýggingar og á M því ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu bifreiðarinnar X hjá V. Frekari röksemdir sem lúta að skilgreiningu á hugtakinu munatjón koma ekki fram hjá málsaðilum og verður því ekki tekin afstaða til þess hvort opinbert hlutverk M sem stofnunnar sem fer með veghald hafi frekari áhrif á skilgreiningu þess hvort munatjón telst hafa orðið eður ei.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu bifreiðarinnar X hjá V.

Reykjavík, 28. september 2021.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Sigurður Óli Kolbeinsson lögfr.

Jóhann Tómas Sigurðsson lögfr.